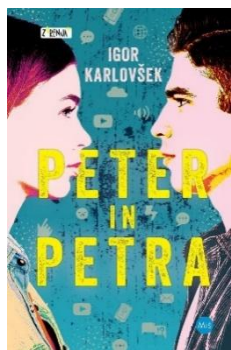

Mladi, takšni in drugačni

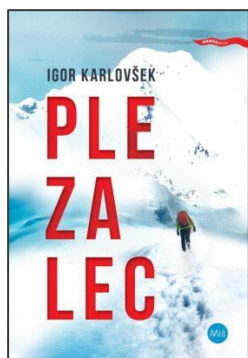
Karlovšek, I.: Peter in Petra

Zgodbo pripovedujejo 3 dijaki iz 2. letnika: Petra, njena sošolka Zoja in Peter. Petra prejme posnetek prizora, na katerem je s fantom, in izsiljevalski SMS. Prepozna se, a hkrati se samega dogodka ne spominja. Posnetki so z Zojinega žura in kmalu ugotovi, da za vsem stoji prav ona. Zelo vznemirjena zbeži na streho bloka. Po padcu s strehe (ali poskusu samomora?) se v bolnišnici seznani s Petrom, fantom, ki prihaja iz problematične, kriminalne družine in v njem vidi potencialnega rešitelja. A Peter je nezaupljiv do dekleta, ki je zanj le razvajena, bogata smrklja.

Strmim v telefon in mežikam v sporočilo. Pripeta fotografija in nato posnetek v živo ne moreta prikazovati mene. To ne morem biti jaz. Vročina me zalije do prstov na nogah in se vrne kot vedno močnejša slabost, dokler se mi ne dvigne vsebina želodca in tečem v kopalnico. Ne posreči se mi doseči školjke, vsa nesrečna padem na kolena. Ko se želodec umiri, počistim svinjarijo za seboj. Zavem se, da v roki še vedno stiskam telefon. ...Vem, da nisem bila z nobenim fantom v takem položaju. A fotografija ne laže.

Karlovšek, I.: Plezalec – RASTEM S KNJIGO 26/27

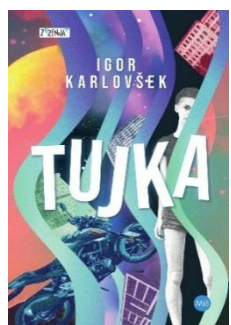

Rok trenira plezanje, a ker čuti, da ne dosega uspehov očeta alpinista, plezanje opusti. S Tino, prijateljico iz otroštva sta prijeten par, z njuno zvezo se strinjajo tudi starši. Rokova mama Jana je kirurginja in pozimi Tino povabi na službeno pot v Nemčijo. Ko se v malem športnem letalu vračata, letalo strmoglavi nekje v slovenski Alpah. Rokov oče se na reševanje odpravi s svojo ekipo GRS, reševanja pa se udeležita tudi Rok in njegov ded, ki mesto nesreče iščeta po drugi poti.

Rok se je s strahom ozrl proti dedku. On še ni bil v polni moški moči, dedka pa je ta zapuščala. Na srečo sta se obe krivulji srečali na približno isti točki, tako da ni bil nihče močnejši od drugega.

Roka je skrbelo, kdaj bo zagledal znake prevelike utrujenosti pri dedku. Vedel je, da ga ne drži pokonci neomajno prepričanje, da je ves ta napor sploh smiseln, tako kot njega. V veri, da leži Jasna nekje na dleskovškovi planoti, in ne mrtva v zatrepu Robanovega kota, ni bil tako trden kot on. Bilo bi zoprno, če bi dedi nenadoma obupal, in se prepričal, da mučenje po globokem snegu, kjer se vdira do riti, ni smiselno.

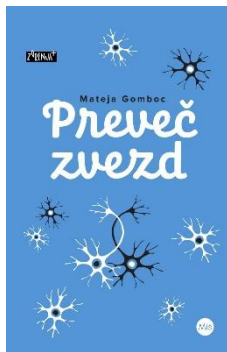
Karlovšek, I.: Tujka

Anže je vase zaprt, tih fant. Igra nogomet, vendar je tudi na igrišču precej neopažen. Kličejo ga tihi. Živi sam z očetom, profesorjem na fakulteti, vendar se z njim ne razume najbolje. Nekega dne na treningu na tribuni opazi nenavadno dekle – visoko, suho, s pobrito glavo in nenavadno oblečeno. Urška ga prosi za pomoč: iz Celja se je priselila v Ljubljano, kjer bo nadaljevala šolanje in išče začasno namestitev, dokler si ne bo našla stanovanja.

Sedela je v prvi vrsti in radovedno strmela vanj. Pojma ni imel, kaj naj naredi, zato se je odzval na običajen način – zmrznil je in čakal. Vstala je in šla k njemu. Ni še videl takšnega dekleta. Kot bi se pred njim utelesila na roko narisana manekenka – zgolj skicirana visokonoga postava brez las. A ta lutka pred njim je bila še kako živa. In radovedna. Lahko je opazil, kako njene oči preskakujejo po njem z enako hitrostjo, kot njegove po njej.

Gomboc, M.: Preveč zvezd

Filip sam skrbi za hudo bolno mamo. Njena nepričakovana bolezen - demenca ga je odrezala od prijateljev, saj ne hodi več ven in se ne druži več z njimi. Razmere doma skrbno skriva. Se pa njegove šolske ocene izboljšajo, saj doma mami bere šolsko snov in se na glas uči. Začne inštruirati sošolko Dino, ki je zaradi težav s fantom v šoli močno popustila in je vse bolj tone v svet družabnih omrežij. Sit skrivanja jo povabi k sebi domov.

Filip živi v čisto drugačnem svetu kot mi. Njegova mama je njegov otrok. Pomislim na njegove proste trenutke. Ko gremo mi na smučanje, je on doma z mamo. Poleti, ko smo na morju, je on pri njej, v varnem hladu stanovanja, zagrnjenega z zavesami. Ko ob sobotah dolgo v noč ob pivu govorimo o brezveznostih, je on doma, ker mora skrbeti zanjo.

Kugli, R.: Dve črti modro

18-letna Vita se zaljubi v Ognjena, ki ga na njej privlači predvsem to, da je Vita iz bogate družine. Sam prihaja iz socialnega roba. Je poln prezira tako do premožnih, kot do ljudi, ki se ne morejo povzpeti po družbeni lestvici. Preprodaja drogo in za svoje posle izkorišča dekleta, tudi Vito. Ko Vita zanosi, se njun odnos še bolj zaostri. Zgodbo izmenično pripovedujeta Vita in Ognjen.

Nikoli nisem tega skrival. Denar me je navduševal kot piromana požar, apetiti pa so rasli. Vsak dan sem potreboval več. Malo dilanja po strani ni še nikoli škodilo. Model, po katerem sem operiral, je bil enostaven. V morju brezosebnih, našemljenih komadov sem zlahka zavohal inteligenčni kvocient uvelega regrata. Praznoglavi butari sem prodal zgodbo. Posladkano in ogabno. Moja sranja pa so dekleta zlahka sprejemala.

Ravagnani, A.: Tvoje življenje, moje življenje

Federico živi udobno življenje v ugledni sošeski, obiskuje gimnazijo in prosti čas preživlja v župnijskem mladinskem centru. Riccardo pri osemnajstih letih sam skrbi za mlajšo sestro; opustil je šolanje, si poiskal delo, vse bolj stopa na kriminalna pota. Malo verjetno je, da bi se fanta sploh srečala, a se zgodi prav to. Federico presenečen odkrije, da je Elena, v katero je zaljubljen, Riccardovo dekle. Po naključju se nekega večera srečata v McDonaldsu, kjer Riccardo dela kot dostavljalec.

Pred nama stoji dostavljalec s tipičnim termo nahrbtnikom na ramenih, ki je tako ogromen, da sam zasede dve mesti v vrsti. Jacopo vzame telefon iz žepa in odpre Instagram. »Tukaj je, Riccardo.« Zgrabim telefon in začnem gledati profil te zgube. »Poglejva njegove objave,« rečem. »Sranje, same temne fotke. Tukaj je s svojo tolpo, tukaj je na skejtu. In tu je na postelji v spodnjicah, da se dobro vidijo mišice. OK, še usran bodybuilder po vrhu. Kako je mogoče, da je Elena s tem idiotom?«

Morda sem to rekel preveč na glas. Dostavljalec se v hipu obrne, me zgrabi za jakno, povleče k sebi, da sem samo tri centimetre oddaljen od njegovega nosu. Riccardo je. »Če imaš kakšen problem z mano, mi to povej v obraz, jasno?«

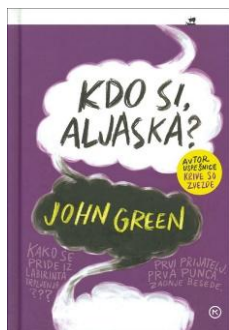
Kovač, P.: Loverboy

Dvojčka Anja in Peter ter njuna sošolka Lara so najboljši prijatelji. Poletje pred vpisom na srednjo šolo preživljajo na bazenu. Peter in Lara sta si všeč, a slutita, da ju Anja opazuje in je nanju ljubosumna. Vse pa se spremeni, ko se Anji približa nekoliko starejši, zelo privlačen fant, Denis. Peter in Lara začudeno opazujeta, kako se mu brez zavor prepusti.

Bala se je. Rekel je, da gresta do Portoroža na večerjo, zdaj pa sta bila že čez italijansko mejo. Ko je prišel ponjo in ji izročil vrtnico je bilo vse videti popolno. Kljub prepirju, ki sta ga imela dan prej, se je zdelo, da se je odločil spet biti prijazen. ... V zadnjem tednu je že nekajkrat izbruhnil in zadnjič se je celo bala, da jo bo udaril. Ni razumela, zakaj se je tako zelo spremenil, ko pa je bil na začetku do nje ves prijazen in ustrežljiv. Ko pa ni hotela spati z njim takoj, ko je to pričakoval on, je najprej začel z neprimernimi opazkami, potem pa tudi z neposrednim siljenjem.

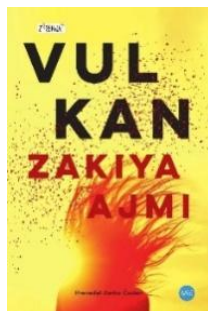
Green, J.: Kdo si, Aljaska?

Zaradi nesprejetosti se Miles v 3. letniku odloči zamenjati šolo. S Floride se preseli v Alabamo, se nastani v internatu in začne obiskovati novo gimnazijo. Njegov cimer Polkovnik ga že kar takoj prekrsti v Bajsa (čeprav je Miles suh kot trlica) in mu predstavi svojo klapo: Japonca Takumija in nenavadno dekle - fascinantno in muhasto Aljasko Young, ki je je nekakšen neformalni vodja revnih dijakov. Milesa nenavadno dekle čisto prevzame.

Aljaska je sedela ravno nasproti mene v krogu miz, vendar me ni niti enkrat pogledala, čeprav sam nisem opazil skoraj ničesar drugega, kot njo. Mogoče je res znala biti zoprna ... ampak način, kako je tisti prvi večer govorila o tem, kako priti iz blodnjaka, je bil tako brihten. Pa to, kako se ji ustnice na desni ves čas vihajo navzgor, kot da se pripravlja, da se bo prezirljivo nasmehnila, kot da že obvlada desno polovico nasmeha Mone Lize.

Ajmi, Z.: Vulkan

Glavna junakinja romana je Ana, ki se z mambo iz varne hiše, kjer sta bivali zaradi nasilnega Aninega očeta, preseli v majhno stanovanje. Obiskuje novo šolo, družijo se s sošolko Čili in njenim fantom Oskarjem. Všeč ji je Idris, fant, ki se ukvarja s parkourjem, a tu je še njen prvi fant Thomas. Še vedno ima stike z očetom, do katerega ima zapleten odnos. Ana hoče verjeti, da z mambo lahko začneta novo življenje, a to še zdaleč ni enostavno. Stvari se zapletajo, Ana pa v sebi kopiči čustva, ki lahko kadarkoli izbruhnejo kot vulkan.

Ni normalno padati v spanec brez sanj, in se zbuditi, kot bi te tlačila mora. Ni normalno, da svet v sobi tone. Ni se normalno prebuditi v lastnem sanju. Ni normalno plezati z mami skozi okno. Ni se normalno zbiti, ko ji svetloba cestne svetilke pade na obraz in končno vidiš, kaj se je zgodilo, ko je priletela pest. Ko so jo hudo prizadele besede, besede iz penečih se ust. Ni normalno, da ji posodiš telefon, ker je njenega zabrisal v steno.

Ali, E.: Kdo govori o ljubezni?

Elaf Ali v avtobiografskem delu opisuje svoje odrasčanje na Švedskem, kamor se je njena družina zatekla iz Iraka. Čeprav je odrasčala v ljubeči družini, ki se je v novi domovini kar dobro znašla, je kmalu ugotovila, da predvsem življenje žensk v njihovi kulturi omejujejo norme časti. Medtem ko sta njena brata lahko normalno živela tudi v najstniških letih, pa se je njeno življenje po tem, ko je stopila v puberteto, korenito spremenilo. S tem pa se ni mogla sprijazniti.

Ko tako ležim v temi, me preplavi obup. Zelo žalostno je spoznati, da imam več kot dvajset let, živim na Švedskem in mislim, da sem svobodna, hkrati pa ena najpomembnejših življenjskih odločitev – s kom bom delila življenje – ni moja. Če sem natančnejša, lahko svobodno izberem, ampak ob tem ne bom mogla pobegniti posledicam svoje odločitve. Sem svobodna, ampak do določene meje. Privezana sem z nevidno verigo. Kot kokoš v kokošnjaku. Točno tako.

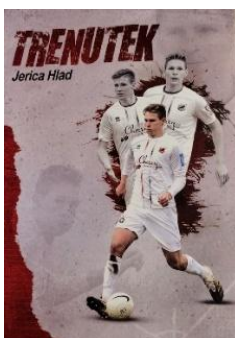
Kamenik, A.: Ravnateljeva hči

Jeseni leta 2014 si je ravnatelj ene izmed mariborskih srednjih šol zaradi javnega pogroma vzel življenje. Ta dogodek je za vedno zaznamoval njegovo družino. Njegova hči Ana se je znašla sredi škandala, o katerem so pisali vsi slovenski mediji. Več kot 10 let kasneje se je kot odrasla mlada ženska odločila, da bo o tem odkrito spregovorila.

»Takrat sem izgubila vero v ljudi. Ne vem, kakšne besede bi bile potrebne, da bi lahko razumeli občutke, ki so se nabirali v meni. Želela sem si le, da me pustijo pri miru. Da pustijo pri miru mojega očeta in mojo družino. In hrepenela sem po nekom, ki bi bil moj prijatelj v pravem pomenu besede. Hrepenela sem po nekom, ki me ne bo obtoževal, ki mi bo verjel in bo pripravljen slišati mojo resnico. Tiho in molče sem obupana iskala družbo vrstnikov, ki bi namesto posmeha ponudili oporo.«

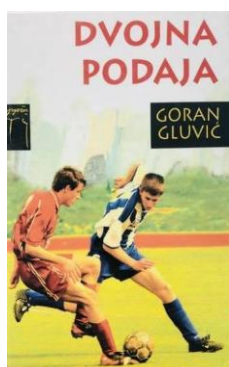
Hlad, J.: Trenutek

Miha Hlad je bil perspektiven nogometaš in dijak naše zdravstvene šole. Pri 18 letih je že igral za člansko ekipo Tabor, ki je takrat igrala v 1. slovenski ligi. Dobil je občinsko nagrado za najbolj perspektivnega mladega športnika Kras. Imel je jasne cilje do trenutka, ki je popolnoma spremenil njegovo življenje. V prometni nesreči pomladi 2021 je komaj preživel. Knjiga opisuje njegov boj za življenje in kasnejšo rehabilitacijo.

Prebujanje iz kome je bilo dolgotrajno. Miha je odsotno gledal, očesnega stika ni imel, ni se odzval ne na glas ne na dotik. Ni se premikal, ust ni odprl, zobe je močno stiskal, roko je tiščal v pest. Večino časa je spal. Ker je bil v komi 36 dni, trikrat uspavan zaradi vseh zapletov, naj bi za zavedanje potreboval zelo dolgo časa, seveda, če se bi sploh začel zavedati in se odzivati.

Glavić, G.: Dvojna podaja

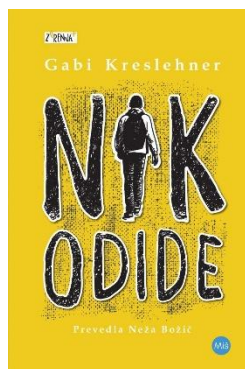

Dejan, Kiki sta sošolca in nogometaša lokalnega kluba. Ko pride v njihov razred nov dijak, ga povabita na trening. Hitro se pokaže, da je Pastiš zelo dober nogometaš. Vsi so navdušeni in ne morejo verjeti, da njihov trener Pastiša ne želi postaviti v ekipo.

Pastiš je pokazal svoje nogometno znanje: pregled nad igro, preigravanje, natančne podaje, odvzemanje žog, izjemno odkrivanje in igro brez žoge in še bi lahko našteval.

Kovač mu je na koncu dal roko: »Odlično, razumeš. Eden redkih si, ki veš, kdaj je treba žogo podati, kdaj pa jo poslati proti mreži.« Trener se je obrnil k Pastišu: »Fant, česa takega v življenju še nisem doživel. ... A prav v tem je težava, predober si za nas.«

Kreslehner, G.: Nik odide

Nik je tipičen izobčenec: tih, sramežljiv, neprilagodljiv in dober učenec. Drži se sam zase in v razredu postane tarča posmeha največjih frajerjev. Nekega dne učitelj prosi Nika, da pomaga najlepši sošolki Mili pri matematiki. Mila sčasoma spremeni odnos do Nika. Ustrahovanje in poniževanje sošolcev pa se le še stopnjuje. Stvari gredo predaleč in Nik se v nekem trenutku postavi zase...

Stresel je z glavo, se zazrl v svoje nohte in pomislil, kako je bil pred nekaj tedni ponosen na svojo spontano idejo. Na tisto bedno spontano idejo, da Milo in Nika poveže z učenjem. Bil je prepričan, da bo tako ubil dve muhi na en mah. Po eni strani bo Mila dobila pozitivno oceno, po drugi bo kot članica razvpite družčine poskrbela, da ta neha trpinčiti Nika. Toda načrt se je povsem izjalovil. Pavliču je nekaj trenutkov šlo na jok.

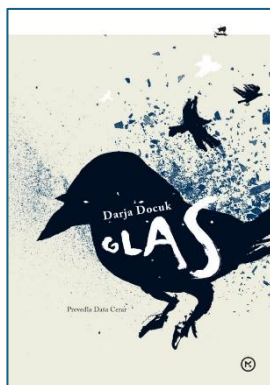
Šojat, I.: Zmaji, ki ne letijo

Marijan s svojima najboljšima prijateljema Cikijem in Dabo kadi tobak z dodatkom granul, ki jih vsebujejo osvežilci zraka. Nekega večera se njihova zabava skoraj spremeni v tragedijo, saj Marijan izgubi zavest, Ciki in Dabo pa ga panično pustita ležati na ulici. Pred smrtjo ga reši naključni mimoidoči, ki pravočasno pokliče reševalce, ti pa Marijana odpeljejo na psihiatrično kliniko, kjer ga obravnava psiholog Robert. Ker se Marijanova mama s tem ne strinja, je kmalu spet na ulici. Roman je nastal na podlagi resničnih dogodkov na Hrvaškem.

Kar naenkrat, kot da bi mi nekdo zaril nož v trebuh, sem počepnil in se zgrbil, z rokami sem se objel okoli pasu. Nisem stokal, mislim, da nisem, le grizel sem si notranjo stran lic. Na misel so mi prišle Robertove besede in njegov obraz, ki se je smehljaj, ko me je vprašal, ali čutim kaj prijetnega, ko kadim osvežilce. Ko sem končno moral priznati, sebi in njemu, da nikoli nisem čutil ničesar prijetnega, in povedati, da me po kajenju bolita glava in trebuh in da mi gre na bruhanje, me je vprašal, zakaj to sploh počnem.

Docuk, D.: Glas

Saša je priča terorističnemu bombnemu napadu na podzemni železnici. Sama je nepoškodovana, vendar je prestrašena. Strah in panika jo hromita in ji onemogočata normalno življenje. Da bi spremenila okolje, odide k babici, ki je zelo sproščena, pozitivna oseba in ji stoji ob strani.

Nekoč so ničvredne ženske in neumne otroke pošiljali v samostan, da jim ne bi bilo nerodno pred sosedi. Pa so še mene ... Natančneje, sama sem se odločila, da se umaknem. Starši se morajo malo oddahnuti od mene. Potrebujeta odličnjakinjo z jasnimi cilji, ki jo lahko ponosno razkazujeta prijateljem, ne pa nemočno bitje, ki še iz hiše ne more.

Silila sem se biti močna, vzdržljiva, pogumna ... A sem se zlomila. Roko bi si odsekala, če bi me to ozdravilo strahu. Resno, ne pretiram. Življenje brez roke se mi zdi veliko boljše kakor to, kar se dogaja z mano. Oče meni, da si samo umišljam, zdravniki pa to pač zdravijo ... Želela sem si nekam, kjer nihče ne ve, da imam diagnozo.

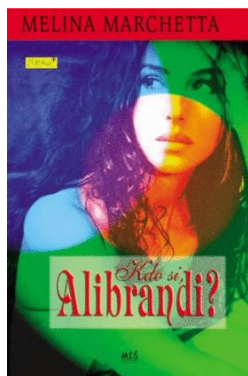
Jonsberg, B.: Ujemi me, če padem

Roman se dogaja v Avstraliji v bližnji prihodnosti, kjer klimatske spremembe in računalniška tehnologija močno vplivajo življenje ljudi. V ospredju je premožna družina Delatour – mama znanstvenica, oče gospodinjec ter njuna otroka, dvojčka Ashleigh in Aiden. Sestra in brat sta zelo navezana drug na drugega, vendar si Ashleigh želi več samostojnosti, Aiden se ji zdi pretirano zaščitniški. Na šolskem taborjenju Aiden doživi hudo nezgodo, po kateri ni več isti.

»Razmišljal sem, ali je mogoče imeti rad stroj,« je rekel. »Tvoja tablica z novo aplikacijo. Bi lahko rekla, da jo imaš rada?« To je bilo čudno vprašanje, zato mu nisem takoj odgovorila. Če je Aiden o tem razmišljal več ur, potem ne bi bil zadovoljen, če bi mu odgovorila kar na pamet. »Imam jo rada,« sem nazadnje rekla. »Osrečuje me, in če mi lahko nudi takšno čustvo, zakaj potem ne bi bila vredna ljubezni?«

Marchetta, M.: Kdo si, Alibrandi?

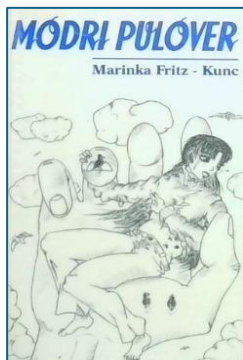

Josephine Alibrandi je stara 17 let in z mamo samohranilko živi v Sidneyu. Je v zadnjem letu katoliške šole, v kateri se med bogatimi sošolci ne znajde najbolje. To je leto polno sprememb: v njenem življenju se nepričakovano pojavi oče, zaljubi se, odkrije družinsko skrivnost in se prvič sreča s smrtjo bližnjega.

Ena mojih največjih težav je, da sem prisiljena hoditi v šolo, kjer prevladujejo bogati. Bogati starši, bogati stari starši. Večinoma Avstralci anglosaškega porekla, ki, tako se mi zdi, nimajo nobenih skrbi. Sledijo bogati Evropejci. To so tisti, ki si že 20 let niso prislužili dopusta, da

lahko svoje mulce pošljejo v bogate, privatne šole. Jaz pa spadam v kategorijo »štipendije«.

Fritz-Kunz, M.: Modri pulover

16-letna Ana in njen brat Klas, že študent živita v na videz urejeni družini. A oče že od malega pretepa sina, Ana pa to le nemočno opazuje. Oba z bratom se počutita zelo utesnjena, saj starša nadzirata vsak njun korak. Močno sta navezana drug na drugega in samo čakata, kdaj se bosta lahko osamosvojila. Stanje v družini se še poslabša, ko oče začne prekomerno piti. Ko se tudi Ana prične bolj odločno upirati očetu, udarci padajo tudi po njej.

Pred gimnazijo me že čaka David. »Sem že mislil, da si pozabila,« zakliče veselo. Sproščen je, veliko bolj kot midva s Klasom. V nenehnih skrbah, kako se bova izvlekla od doma, sva. Kolo zapeljem v kolesarnico in še predno utegnem kaj reči Davidu, opazim mamin avto. Sledila mi je, če grem res k pouku. »Odpelji se in se čez nekaj minut vrni pome,« povem na hitro. Odprla sem vhodna vrata šole, stopila na hodnik in skrita počakala, da se je mama odpeljala.

Velikonja, I.: Življenje brez psa

Potem ko Nejina mama za nekaj mesecev nepričakovano izgine, Neja ostane s Petrom, maminim partnerjem, sama. Zanj skrbi kot oče, saj je ob njej od njenega zgodnjega otroštva. A ko Peter izgubi službo, se s težkim srcem preselita iz Ljubljane v odročno vas k Petrovi babici, ki vnuka in dekleta ni prav nič vesela. Življenje na vasi je cenejše, a žal polno predsodkov, kar na lastni koži občuti predvsem Neja, saj se nanjo spravi sošolka Špela. Vse se dodatno zaplete, ker v vasi menijo, da je »neprimerno«, da Neja in Peter živita skupaj. Ko Špela pretepe Nejo, se razširijo govorice, da Peter pretepa pastorko.

»Vprašala bom drugače. Ti samo prikimaj, če imam prav. V redu?« je vprašala učiteljica. Prijela jo je za brado in ji dvignila brado, da je ujela Nejin pogled. Pogledala jo je strmo v oči in počasi, skoraj kakor da bi zlogovala vsako besedo posebej, rekla: »Oče te je pretepel, kajne?« Neji so se za nekaj trenutkov v strahu razširile oči. Res se je ustrašila tega, kar je učiteljici prišlo na misel. Potem je ostro odkimala, da se je znebila njene roke, in odločno rekla: »To pa ne, seveda ne!«

Tormo, R.: Brez črtne kode

Amina živi v revni družini v Bangladešu. Zaradi revščine je prisiljena šivati oblačila v delavnici. Ko starši nameravajo zaposliti tudi njeno desetletno sestro Shimo, hoče to preprečiti. Odloči se, da bo v fantovske hlače skrivaj všila košček blaga s klicem na pomoč. Ta listič najde Viktor iz Barcelone, ki želi pomagati, čeprav ne ve, kako. Sam živi v popolnoma drugačnih razmerah kot Amina, vendar se tudi sooča s težavami. Nikakor ne more preboleti smrti prijatelja Alexa, saj se počuti odgovornega za ta dogodek. S tem, da bi pomagal neznanemu dekletu, bi mogoče lažje prebolel prijateljevo smrt.

Obrnem rob hlač in opazim, da je vanj vшит košček blaga, ki ne sodi tja. Poskušam ga odtrgati, saj sklepam, da gre za tovarniško napako. Takrat pa zagledam črke. Na košček blaga je nekdo napisal klic na pomoč. Trikrat ali štirikrat preberem sporočilo. »Ni mogoče, ne morem verjet,« si ponavljam in ne morem odmakniti oči od tistih prekletih črk A. M. B., s katerimi se je pisec sporočila podpisal. To so Alexove začetnice. Alex Molina Badia.